

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu : **S.**, so sídlom T., zastúpený JUDr. L. H., advokátom v B., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobcu : **K. K.**, bývajúci v T., proti žalovaným : **1/ P.**, so sídlom v B., **2/ D.**, so sídlom v B., zastúpená **S.**, Advokátska kancelária, **V.**, **3/ P.**, so sídlom v B., zastúpený **V.**, so sídlom v B., **o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 15 Cb 50/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 16. apríla 2013 sp. zn. 9 Co 332/2012

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanej 1/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej 2/ trovy právneho zastúpenia dovolacieho konania v sume 83,89 € na účet spoločnosti S. V. do troch dní.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej 3/ trovy právneho zastúpenia dovolacieho konania v sume 81,46 € na účet spoločnosti V. do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trnava rozsudkom z 31. mája 2012 č. k. 15 Cb 50/2011-723 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby uskutočnenej dňa 16.12.2010, ktorej navrhovateľom bol žalovaný 1/ ako záložný veriteľ, dražobníkom bol žalovaný 2/ a vydražiteľom sa stal žalovaný 3/. Predmetom dražby boli nehnuteľnosti, t. j. byty, nebytové priestory a s nimi nerozlučne spojené spoluvlastnícke podiely na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu súp. č. X. a spoluvlastnícke podiely na pozemkoch parc. č. X. zapísané Správou katastra T. na LV č. X. pre katastrálne územie T..

V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že vzhľadom na osobitný charakter súdneho konania o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, ktorého účastníkmi musia vždy obligatórne byť navrhovateľ dražby, dražobník, vydražiteľ a predchádzajúci vlastník predmetu dražby a osoba tvrdiaca, že bola dotknutá na svojich právach, v prvom rade sa zaoberal otázkou, či sú účastníkmi súdneho konania začatého na základe žaloby žalobcu všetky subjekty, ktoré nimi v zmysle citovaného zákonného ustanovenia majú byť. Po vykonanom dokazovaní zistil, že účastníkmi súdneho konania sú žalobca ako bývalý vlastník časti predmetu dražby (t. j. bývalý vlastník bytov č. X. až X. a X. až X., spoluvlastníckych podieloch na nebytovom priestore č. X. -garážové státia a k nim prislúchajúcich spoluvlastníckych podieloch na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu súp. č. X. a spoluvlastníckych podielov na pozemkoch), žalovaný 1/ ako navrhovateľ dražby, žalovaný 2/ ako dražobník a žalovaný 3/ ako vydražiteľ. Dokazovaním (z notárskej zápisnice) zistil, že predchádzajúcimi vlastníkmi časti predmetu dražby (t. j. bytu X., bytu X., nebytového priestoru č. X., spoluvlastníckych podielov na nebytovom priestore č. X. a k nim prislúchajúcich spoluvlastníckych podieloch na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu súp. č. X. a spoluvlastníckych podielov na pozemkoch) boli O. R. a M. R., a že prechádzajúcim vlastníkom ďalšej časti predmetu dražby (t. j. bytu č. X., spoluvlastníckeho podielu na nebytovom priestore č. X. a k nim prislúchajúcich spoluvlastníckych podieloch na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu súp. č. X. a spoluvlastníckych podielov na pozemkoch) bol J. M..

Vzhľadom na skutočnosť, že na strane žalujúceho subjektu vystupoval výlučne žalobca ako predchádzajúci vlastník len časti predmetu dražby, ostatní prechádzajúci vlastníci predmetu dražby, resp. jeho časti (t. j. M. R., O. R. a J. M.) mali v súdnom konaní vystupovať ako žalovaní. To znamená, že popri žalovanom 1/, 2/ a 3/ mala žaloba žalobcu smerovať aj voči M. R., O. R. a J. M.. Z dôvodu, že neboli zažalované všetky subjekty, ktoré zažalované mali byť, žalobu žalobcu zamietol bez ďalšieho pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie.

Krajský súd v Trnave na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 16. apríla 2013 č. k. 9 Co 332/2012-1023 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Žalovanému 1/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanému 2/ a žalovanému 3/ náhradu trov odvolacieho konania k rukám ich právnych zástupcov do troch dní.

Po preskúmaní napadnutého rozsudku a celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav a na základe vykonaných

dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, ako aj vec správne právne posúdil. V zmysle § 219 ods. 1, 2 O.s.p. sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a preto sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

V súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu uviedol, že závery súdu prvého stupňa týkajúce sa nedostatku pasívnej vecnej legitímácie majú plnú oporu ako v dikcii ustanovenia § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách, tak aj v konštantnej judikatúre. V citovanom ustanovení zákona je jednoznačným a taxatívnym spôsobom daný okruh účastníkov dražby, pričom je na ťarchu žalobcu (ktorý je dominus litis a teda výlučne on určuje okruh účastníkov) to, že takéto zákonné ustanovenie si vyložil nesprávnym spôsobom napriek existujúcej širokej judikatúre, obsahujúcej aj detailný výklad tohto ustanovenia. Je nesporné, že účastníci tohto špecifického konania tvoria nerozlučné spoločenstvo a keďže ide o závažný zásah do vlastníckych práv je nevyhnutné, aby boli rozhodnutím dotknuté všetky v zákone určené strany. Nedostatok vecnej pasívnej legitímácie musí vždy viesť k zamietnutiu návrhu a súd prvého stupňa tak rozhodol správne a svoje rozhodnutie veľmi precízne a logicky odôvodnil.

Tým, že súd prvého stupňa nevypočul svedkov navrhovaných žalobcom, súd prvého stupňa nepochybil. Čo sa týka napadnutého rozhodnutia v súvislosti s nevykonaním navrhovaných dôkazov zdôraznil, že pokiaľ dôjde k zamietnutiu žaloby z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie súd nerieši merito veci a teda nebolo potrebné ani žiadne dokazovanie vykonávať. Je výlučne v dispozícii súdu, ktoré dôkazy vykoná a ďalšie dokazovanie by vzhľadom na procesné nedostatky návrhu nemalo pre závery súdu žiaden význam.

Čo sa týka námietok žalobcu ohľadne zanedbania manudukčnej povinnosti súdu pri ustaľovaní okruhu účastníkov zdôraznil, že prípadná poučovacia povinnosť konajúceho súdu týkajúca sa hmotného práva (o čo v prípade poučovania týkajúceho sa okruhu účastníkov nesporne ide) by bola nad rámec jeho povinnosti a zároveň by narušila procesnú rovnováhu. Takéto konanie by bolo v rozpore so základnými procesnými zásadami ako vyplýva z ustálenej judikatúry (R 37/2003). Poukázal aj na ustálený názor najvyššieho súdu (formulovaný napr. v rozhodnutí sp. zn. 4 Cdo 120/2009), podľa ktorého nesprávne určenie okruhu účastníkov v sporovom konaní nemôže súd odstrániť z úradnej povinnosti a nemôže o tomto nedostatku žalobcu poučiť v zmysle § 5 O.s.p. Takýmto postupom súd neodníme žalobcovi možnosť pred súdom konať (§ 237 písm.f/ O.s.p.), pretože by išlo o poučenie o tzv. vecnej legitímácii, t. j. o tom, kto má byť podľa hmotného práva účastníkom konania,

a nie o poučenie o procesných právach a povinnostiach účastníkov. Poučenie žalobcu o tom, koho by podľa hmotného práva mal žalovať totiž presahuje poučovaciu povinnosť súdu podľa § 5 O.s.p. a je v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorého prípustnosť odôvodňoval ustanovením § 237 písm.f/ O.s.p. Namietal, že odvolací súd sa vôbec nevysporiadal s obsahom jeho odvolania, neodôvodnil ani právne ani skutkovo obsahovú stránku a zjavne sa stotožnil s argumentáciou súdu prvého stupňa, ktorú považuje za nesprávnu. Postup súdu považuje za nesprávny, nakoľko

- vec nesprávne právne posúdil tým, že nedostatočne zistil skutkový stav,
- vydal nesprávne rozhodnutie vo veci, nakoľko konanie má inú vadu,
- neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- vydal rozhodnutie, ktoré vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaní 2/, 3/ vo svojich vyjadreniach navrhli dovolanie žalobcu odmietnuť a priznať im trovy dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť (len) právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, avšak nie v každom prípade, ale iba ak ho právna úprava pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky je v dovolacom konaní oprávnený rozhodnutia odvolacieho súdu preskúmať len v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý, pričom je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil (§ 242 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nie je viazaný rozsahom

dovolacích návrhov v prípadoch uvedených v ustanovení § 242 ods. 2 písm.a/ až d/ O.s.p. Ak nejde o vady uvedené v § 237 O.s.p., neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, iba že by tieto mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Pre účely predmetného dovolacieho konania je vhodné zdôrazniť, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov, ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd tu nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať rozhodnutie z akýchkoľvek hľadísk. Posúdiť správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Dovolacie konanie má (a to je potrebné osobitne zdôrazniť) prieskumnú povahu; aj so zreteľom na ňu dovolací súd – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.).

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné, a nejde ani o potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. (procesne) prípustné.

Dovolanie žalobcu by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich

vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. (tzv. vady zmätočnosti). Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady (§ 241 ods. 2 písm.b/ O.s.p.) a prípadne nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.) i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorých procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Dovolateľ existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm.a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdov nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom,

prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Dovolateľ v dovolaní namietal, že konanie je postihnuté práve takouto vadou založenou na nedostatočnom odôvodnení (resp. nepreskúmateľnosti) rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 157 ods. 2 O.s.p.), čo súčasne zakladá porušenie jeho práv na súdnu ochranu (čl. 46 ústavy) a právo na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 Dohovoru) v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, neurčitosť, nezrozumiteľnosť a nevyporiadanie sa so všetkými jeho odvolacími námietkami a námietkami uvádzanými v konaní a preto v konaní v konečnom dôsledku vec nesprávne právne posúdil.

Pokiaľ žalobca namieta nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, treba uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov; ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavuje predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplýva i z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princíпов predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu, presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O.s.p. m. m. I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri

hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p.; obdobne napr. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O.s.p.). Vo svojej ustálenej judikatúre ústavný súd zdôraznil, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/2009).

Za arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok všeobecného súdu aj v situácii, keď všeobecný súd svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/2005 z 28. februára 2006).

Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa (v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu v zmysle § 219 ods. 1, 2 O.s.p.) spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný). Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, čo platí tak pre rozsudok súdu prvého stupňa (§ 157 ods. 2 O.s.p.) ako aj rozsudok odvolacieho súdu (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Súslednosť jednotlivých častí odôvodnení aj ich obsahové (materiálne) náplne, zakladajú v súhrne ich zrozumiteľnosť

i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť; tým však nie je zodpovedaná (ani inak dotknutá) otázka správnosti právneho posúdenia veci konajúcimi súdmi.

Súdy oboch stupňov jasne a dostatočne vysvetlili právne dôvody, pre ktoré žalobu zamietli. Zhodli sa na tom, že nedostatok pasívnej vecnej legitímácie má pevnú oporu v dikcii ustanovenia § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách ako aj v konštantnej judikatúre. Citovaným ustanovením zákona je jednoznačným a taxatívnym spôsobom daný okruh účastníkov dražby, pričom je na ťarchu žalobcu (ktorý je dominus litis a teda výlučne on určuje okruh účastníkov) to, že takéto zákonné ustanovenie si vyložil nesprávnym spôsobom napriek existujúcej širokej judikatúre obsahujúcej aj detailný výklad tohto ustanovenia. Je nesporné, že účastníci tohto špecifického konania tvoria nerozlučné spoločenstvo a keďže ide o závažný zásah do vlastníckych práv, je nevyhnutné, aby boli rozhodnutím dotknuté všetky v zákone určené strany. Nedostatok vecnej pasívnej legitímácie musí vždy viesť k zamietnutiu návrhu. Pokiaľ žalobca v odvolacom konaní zotrval na svojej argumentácii, aj odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa o neopodstatnenosti žaloby z uvádzaných dôvodov, ponúkol dostatočné vysvetlenie toho, prečo z právneho hľadiska nebolo možné akceptovať argumentáciu odvolateľa (žalobcu).

Na námietku dovolateľa, spochybňujúcu správnosť zistenia skutkových záverov nižších súdov, či nedostatočné zistenie skutkového stavu veci – možno uviesť len to, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm.a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať ako revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, tak ani prieskumom nimi vykonaného dokazovania.

Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 O.s.p.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, v ktorej by mohol preskúmať akékoľvek rozhodnutie súdu druhého stupňa. Preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní tieto dôkazy sám

vykonávať, ako je zrejmé z obmedzeného rozsahu dokazovania v dovolacom konaní podľa ustanovenia § 243a ods. 2, in fine O.s.p. (arg. „dokazovanie však nevykonáva“).

Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky to vyjadril už v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993, v ktorom zaujal názor, že prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcu k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. K rovnakému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999, v ktorom uviedol, že nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm.f/ O.s.p., lebo samo osebe neznamená odňatie možnosti pred súdom konať. Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že nevykonaním všetkých žalobcom navrhovaných dôkazov, nebola žalobcovi odňatá možnosť pred súdmi konať (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

Obsah dovolacích námietok smeroval tiež k spochybneniu správnosti právneho posúdenia veci konajúcimi súdmi (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 112/2001 zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantným dovolacím dôvodom, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov však nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p., lebo (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdom účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď rozhodnutie

Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010).

Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že v konaní mu postupom súdu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu nevyplýva z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. ani z § 237 O.s.p. Dovolanie preto odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p., bez toho, aby skúmal opodstatnenosť dovolaťom uplatnených dovolacích dôvodov v zmysle § 241 ods. 2 písm.b/ a c/ O.s.p. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Žalobca nebol v dovolacom konaní úspešný. Právo na náhradu trov konania vzniklo žalovaným 1/ až 3/ a neboli zistené žiadne dôvody osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. a § 150 O.s.p.).

V dovolacom konaní procesne úspešná žalovaná 1/ nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 O.s.p.), preto jej dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

Žalovaná 2/ podala návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a tieto aj vyčíslila vo výške 6 035,34 € za jeden úkon právnej služby písomné podanie na súd – vyjadrenie k dovolaniu + 20 % DPH a režijný paušál. Dovolací súd jej priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokáta, ktorý ju zastupoval aj pred súdmi nižších stupňov) za jeden úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu z 13. februára 2014 [§ 14 ods. 1 písm.b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1, t. j. 1/13 výpočtového základu, kde jeden úkon právnej služby činí 61,87 €, k tomu náhrada za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné (§ 16 ods. 1 vyhlášky) vo výške 8,04 € a 20 % DPH (t. j. 13,98 €), čo predstavuje spolu 83,89 €.

Žalovaná 3/ podala návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. s v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a tieto aj vyčíslila za dva úkony právnej

služby po 60,07 € a to za prevzatie a prípravu právneho zastúpenia a vyjadrenie k dovolaniu, k tomu 2 x režijný paušál a DPH v celkovej sume 162,91 €. Dovolací súd jej priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokáta (ktorý ju zastupoval aj pred súdmi nižších stupňov) za jeden úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu z 19. júla 2013 [§ 14 ods. 1 písm.b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1, vychádzajúc z 1/13 výpočtového základu, kde jeden úkon právnej služby činí 60,07 €, k tomu náhrada za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné (§ 16 ods. 1 vyhlášky) vo výške 7,81 € a 20 % DPH (t. j. 13,58 €), čo predstavuje spolu 81,46 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. januára 2015

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová